

je edino pogoj blagonosnega in srečnega stanja med narodi: krščanstvo in krščansko vzgojo pa prezirajo, zametujejo, ali ji naravnost nasprotujejo. Drugače trezno misleči človek ne more soditi, kakor da so ali s slepoto udarjeni, ali tako kratkovidni, ali pa hočejo namenoma pripomoči do portugalskih razmer. Povsod poka in se ruši, mladina se pogreza v kaluž izprijenosti, nemoralnosti, upornost se pojavlja vsekrižem, tisti pa, ki so poklicani, da bi zamašili deroči studenec, ki iz njega izvira potvorjena vzgoja, prilivajo v ta studenec še strup, mu dovajajo še novih hudournikov, ali pa menijo, da bodo z raznimi sladkorčki, ki jih mečejo v ta hudournik, ukrotili razdirajočo silo kipečih valov.

Kdo drugi je tisti, ki človeško družbo plemeniti ali pa zastruplja, nego vzgoja v šoli. Kako se je porodila na Portugalskem revolucija? Predsednik portugalske provizorične vlade Teofilo Braga je pripovedoval poročevalcu nekega berlinskega lista to-le:

»Revolucija ni prišla kar čez noč; več kot eno generacijo so zanje pripravljali politiki in učiteljstvo . . .« Iz priznanja tega starega revolucionarja je razvidno, kako važna je šola in vzgoja, da ohranimo v mladini pravo mišljenje, zvestobo do Cerkve in do postavne oblasti. To pa zamore edinole šola, ki je osnovana na krščanskem temelju, ki jo preveva v vsem ustroju duh Kristusovih nauk. »Šola je bojno polje, kjer se ima odločiti, ali bo družba človeška ohranila krščanski značaj, ali ne«, je govoril veliki papež Leon XIII.

Vsa naša moderna kultura je v mozgu bolna in gnila, ker je izniknila iz razkristjanjene šole. Če hočemo, da bo javnost in javno življenje ozdravelo, mora se šola opreti zopet na temelj krščanske resnice, morajo se v šoli zopet vzgajati pravi kristjani. Koliko časa se bo najvišja šolska oblast še ukvarjala z neplodnimi in malenkostnimi reformami, ki ne koristijo in ne ustrezajo ne katoliškemu ljudstvu, ne državi, ne Cerkvi?

Razstava narodnega ženskega ročnega dela iz Bele Krajine.

Leopoldina Bavdek.

Namenila sem se, da doprinesem »dejanski dokaz« Pozivu iz Bele Krajine, objavljenemu v »Slov. Učitelju« meseca januarja, s tem, da sem se drznila svoja poizkusna ročna dela z belokranjsko narodno ornamentiko razstaviti v izložbenem oknu g. Iv. Mathiana v Ljubljani. Namen moje razstave je ta, da seznanim občinstvo onstran Gorjancev z narodnim ženskim ročnim delom v belokranjskem slogu. Žalibog, da to vsled izseljevanja v Ameriko rapidno

propada. Ker se selijo zlasti moški, je ženska primorana, da izvršuje doma tudi vsa moška opravila in mora vsled tega zapustiti narezljana vretena in okrašene preslice.

Ako bi se ubožnemu belokranjskemu ljudstvu odprl kak vir dohodkov, da bi bili moški doma zaposleni, bi potem ob zimskih večerih lahko iznova oživel ročna dela. Zopet bi cvrlele túkače, tolkle terice, zopet bi se vrtela vretena in premikali po krosnih čolnički. Nalog šole je, da učimo iz naroda za narod. Ako kje to reklo velja, velja predvsem v Beli Krajini za ženska ročna dela.

Ako bi se zavzeli merodajni činitelji, bi se lahko celo vpe-ljala v Beli Krajini domača obrt na tem polju. Gotovo bi tudi mi dosegli nam primeren prostorček na trgu narodne industrije, ka-terega danes že v polni meri posedujejo v tem pogledu Hrvatje.

To je bil namen mojemu pozivu in moji razstavi. Ne priča-kujem hvale, niti priznanja. Le to mi je blagovolil nakloniti visoki c. kr. dež. šolski svet, kateremu se tem potom najiskrenejše zahva-ljujem z željo, da bi se čim več tovarišic sprijaznilo z mojim po-zivom in dejanski pokazalo, da jim leži narodno blagostanje na srcu.

KATEHETSKI VESTNIK.

Katehetsko gibanje.

Plodovito delo. Pri zadnji konfe-renci kateh. društva dne 1. marca se je — osobito po nasvetu prof. dr. Peč-jaka — sestavil spored najvažnejših vprašanj, ki naj pridejo v bližnji pri-hodnosti na vrsto, da o njih raz-pravljamo. Svetovalo se je, naj bi se oskrbele vzorne kateheze o šesti, sed-mi in osmi zapovedi; važno je vpra-šanje »Kako se slike s pridom kažejo v šoli?« Dobro bi bilo, če bi se kdo poprijel Foersterjevih del ter napravil pravično sodbo o tem, tako proslav-ljanem modernem pedagogu, ki nanj prisegajo predvsem laiški vzgojitelji. Obračamo se tem potom do cenjenih tovarišev s prošnjo, naj bi se lotili navedenih predmetov. Vzornih ka-tehez še vedno pogrešamo; treba se bo zanje bolj pobrigati. Glede šeste zapovedi je veroučitelj bolj ali manj v zadregi, ko se pripravlja, da v šoli vzbudi ljubezen do čistosti, pa stud nad nesramnostjo, zraven pa ohrani sveto resnost in ne rani nežnega čuta

sramežljivosti. Kdor se čuti poklica-nega, da bi nam napravil vzorno katehezo o tej zadevi, ki bi bila umer-jena za najvišji oddelek ljudskih šol, bi mu bili gotovo hvaležni vsi kate-hetje. Za pomoč naj bi mu bilo na-vodilo dr. Gattererja in dr. Krusa »Erziehung zur Keuschheit!« (Dobi se v Katoliški bukvarni). Dobre po-datke najde tudi v razpravi (v obliki kateheze), ki jo je objavil »Slovenski Učitelj« 1908, p. 249 squ.

Druga važna zadeva, ki smo jo zadnjič deloma rešeli, je navodilo za prvo spoved. V drugi številki na-šega lista je neimenovan katehet in spovednik obrazložil težave, ki jih imamo s pripravo sedem-, osemletnih otrok na prvo spoved; obenem pa je obljubil, da bi bil pripravljen sesta-viti kratek pouk za prvo spoved, ki bi ga rabili katehetje, pa tudi otroci, ki že znajo brati. Načrt takega pouka smo imeli že pri tem sestanku v rokah. Navzoči so osnutek odobrili ter na-